

Porteføljestyret for Velferd og utdanning

Dato	Sted
03.06.2025	Forskningsrådets lokaler
10.00-17.00	Møterom Hassel 2, lunsj på Pier31 kl 11.30-13.30

Sak PS-VELFERD 14/25	Godkjenning av sakslisten
Sak PS-VELFERD 15/25	Godkjent møteprotokoll fra porteføljestyremøte 1/25
Sak PS-VELFERD 16/25	Spørsmål om habilitet
Sak PS-VELFERD 17/25	Orienteringer Saksframlegg Vedlegg: Møteplan
Sak PS-VELFERD 18/25	Oppdatering av norsk veikart for forskningsinfrastruktur U.off. offl § 14 Saksframlegg Vedlegg: Utkast til Norsk veikart for forskningsinfrastruktur
Sak PS-VELFERD 19/25	Porteføljeanalyse 2024 U.off. Offl. § 14 Saksframlegg (kort) – orienteringssak Vedlegg: Utkast til porteføljeanalyse for velferd og utdanning
Sak PS-VELFERD 20/25	Sak om håndteringen av situasjonen i USA Saksframlegg
Sak PS-VELFERD 21/25	Investeringsplan 2026 - 2028 U.off. Offl. § 14 Saksframlegg - drøftingssaksak
Sak PS-VELFERD 22/25	Innspill til satsingsforslag 2027 U.off. Offl. § 14 Saksframlegg – drøftingssak
Sak PS-VELFERD 23/25	Eventuelt
Sak PS-VELFERD 24/25	Evalueringsav møtet
Sak PS-VELFERD 25/25	Godkjenning av møteprotokoll

Porteføljestyret for Velferd og utdanning, møte 01/2025

Dato
26.02.25

Sted
Digitalt møte (Teams)

Til stede

Oddrun Samdal (leder), Inger Dyrnes, Torberg Falch, Rune Halvorsen, Kjell Hugvik, Ole Marius Hylland, Anna-Sara Lind, Simen Markussen, Marit Lofnes Mellingen, Torjer A. Olsen, Tine Prøitz, Trine Syvertsen, Henrik Daae Zachrisson

Observatører:

Lars-Tore Flåten (KUD), Terje Solberg (BFD), Tone Westlie (AID), Kari-Elisabeth Vambeseth Skogen (KD)

Forfall	Renée Høegh-Krohn (observatør HOD), Erik Storm (observatør FIN)
Til stede fra Forskningsrådet	Avdelingsdirektør Gunnlaug Daugstad, Miriam El Moussaoui, Tor Lunde Larsen, Mette Nygård Smith, Scott Sjøstrøm, Mathushiga Thiyagarajah, Siri H. Hollekim Haaland (Sak 08/25, Sak 09/25, Sak 10/25), Anette Askedal (Sak 08/25, Sak 09/25), Siv Haugan (Sak 08/25, Sak 09/25)
Sak PS-VELFERD 01/25 Vedtak:	Godkjenning av sakslisten Porteføljestyret godkjenner sakslisten.
Sak PS-VELFERD 02/25 Vedtak:	Godkjent møteprotokoll fra porteføljestyremøte 06/24 Til orientering.
Sak PS-VELFERD 03/25 Vedtak:	Spørsmål om habilitet Ingen inhabilitet er innmeldt til møtet.
Sak PS-VELFERD 04/25 Vedtak:	Orienteringer Porteføljestyret fikk orientering om: • Porteføljeplan for Velferd og utdanning • Investeringsplan 2025-2027 • Rapport fra porteføljestyret til Styret • Veikart for forskningsinfrastruktur • Evaluering av Senter for spesialpedagogisk forskning og inkluderende praksis • Ny strategi for utdanningsforskning 2025-2029 • Ny FoU-strategi for Arbeids- og inkluderingsdepartementet 2024-2028 • Møteplan 2025 Porteføljestyret tar sakene til orientering.
Sak PS-VELFERD 05/25 Vedtak:	Orientering av tildelingsbrev 2025 Porteføljestyret tar saken til orientering.
Sak PS-VELFERD 06/25 Vedtak:	Orientering om klagesaker [U.off. offl. § 14] Porteføljestyret tar informasjon om mottatte klager til etterretning.

Sak PS-VELFERD 07/25 Vedtak:	Prosedyre for søknadsbehandling 2025 Styret vedtar følgende prinsipper: 1. Administrasjonen gis fullmakt til å sette en høyere terskelverdi av karakter fra ekspertpanelene enn retningslinjene tilsier når det gjelder relevansvurdering av søknadene. 2. Søknader med karakterer under en gitt terskelverdi fra ekspertpanelet blir ikke relevansvurdert og avslås <i>en bloc</i>. Betinget avslag. 3. <i>En bloc</i>-vedtak knyttet til tildeling: Søknader med svært høy kvalitet og svært høy relevans for utlysningene. 4. <i>En bloc</i>-vedtak knyttet til avslag. Prosjektsøknader med gode karakterer fra ekspertpanelet over en terskelverdi satt av administrasjonen, men med lav relevanskarakter, innstilles til avslag. 5. Innstillingsforslag knyttet til tildeling – grupper av søknader aktuelle for bevilgning og som er grunnlag for diskusjon i styret. Dette er søknader med høy kvalitet og med meget god relevansvurdering og satt sammen med ulik profil ut fra porteføljehensyn. Antallet forslag avhenger av antall søknader, kvalitet og relevans for utlysningene og porteføljen. Til temaer hvor det kommer færre søknader vil det kunne legges fram grupper av søknader hvor enkeltsøknader må diskuteres. Dette er søknader som vil kunne supplere søknader som er tildelt midler <i>en bloc</i>. 6. Øvrige søknader avslås.
Sak PS-VELFERD 08/25 Vedtak:	Orientering om Klynge 2 i Horisont Europa Porteføljestyret tar orienteringen om det kommende arbeidsprogrammet til etterretning. Innspill tas videre i utvikling av kommende arbeidsprogram i Klynge 2 og investeringsplan.
Sak PS-VELFERD 09/25 Vedtak:	Norsk deltakelse i partnerskapet Social Transformations and Resilience Porteføljestyret for velferd og utdanning støtter norsk deltakelse i partnerskapet Social Transformations and Resilience, og setter av mellom 10-15 mill. kroner årlig til å delta i utlysninger i partnerskapet fra og med 2027.
Sak PS-VELFERD 10/25 Vedtak:	Investeringsplan 2026-2028 [U.off. offl. § 14] Investeringsplanen for 2026-2028 utvikles på bakgrunn av porteføljestyrets diskusjon og vil bli diskutert og behandlet i kommende porteføljestyremøter før den vedtas høsten 2025.
Sak PS-VELFERD 11/25 Vedtak:	Eventuelt Ingen innmeldte saker.
Sak PS-VELFERD 12/25 Vedtak:	Evalueringsplan av møtet. Møtet ble evaluert.
Sak PS-VELFERD 13/25 Vedtak:	Godkjenning av møteprotokollen Porteføljestyret godkjenner møteprotokollen.

Sak PS VELFERD 17/25

Skriftlige orienteringer

Sak PS VELFERD 17/25

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg
Porteføljestyret Velferd og utdanning	Gunnlaug Daugstad	Kari Tonhild Aune	1. Møteplan 2025

Fra
Områdedirektør
Eva Fallet

ORIENTERINGSSAK

Forslag til vedtak	Porteføljestyret tar sakene til orientering
---------------------------	---

Kort bakgrunn	Orienteringer er en fast sak på porteføljestyremøtene
----------------------	---

Hvorfor saken fremmes til dette møtet	Porteføljestyret blir skriftlig informert om relevante saker. Det kan gis muntlige utdypninger under enkelte av sakene ved behov.
--	---

Hovedpunkter	17.1 Samfunnsoppdrag inkludering av barn og unge Regjeringen starter nå opp et 10-årig arbeid for å bekjempe ungt utenforskap, kalt samfunnsoppdraget om inkludering av barn og unge. Samfunnsoppdraget har en nullvisjon for utenforskap, og det overordnede målet er å redusere andelen unge som er utenfor arbeid og utdanning betydelig. Regjeringen skal etablere en organisering som skal understøtte den brede mobiliseringen i offentlig, frivillig og privat sektor, og bidra til at målene for arbeidet blir nådd. Dette vil blant annet innebære en partnerskapsgruppe som vil involvere aktører fra flere sektorer og en innsatsgruppe. Barne- og familiedepartementet (BFD) inviterte 30. april til møte for å etablere en partnerskapsgruppe. Møtet ble ledet av statsråden i BFD og i møtet deltok også politisk ledelse fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet, Kommunal og distriktsdepartementet, Helse og omsorgsdepartementet, Kunnskapsdepartementet og Kultur og likestillingsdepartementet. Øvrige deltakerne var fra KS, Landsrådet for barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU), Frivillighet Norge og arbeidslivets parter og Forskningsrådet. Forskningsrådet skal være vertskap for en innsatsgruppe, og vil få finansiert to til tre stillinger til arbeidet. I tillegg skal relevante direktorater, KS og Forskningsrådet bidra med egeninnsats inn i innsatsgruppa. Det er satt av midler i revidert nasjonalbudsjett (RNB) for å starte opp innsatsgruppen i inneværende år. For mer informasjon: Regjeringen med nullvisjon for utenforskap - regjeringen.no 17.2. 60 millioner i norsk forskningsstøtte til Ukraina Forskningsrådet innfører nå flere tiltak for å styrke ukrainsk forskning, både på kort og lang sikt. Følgende tiltak iverksetter umiddelbart: 1) Det settes av 30 millioner kroner til en felles utlysning mellom det Ukrainske Forskningsrådet og Norges forskningsråd. 2) Etablerte forskningsprosjekter med oppstart i 2025 kan søke om å få et tilleggsprosjekt for å kunne invitere inn en ukrainsk forsker i sitt arbeid. 3)
---------------------	---

Prosjektetableringstøtte i Horisont Europa – der norske koordinatorene kan søke om ekstra prosjektetableringsstøtte for å inkludere ukrainske partnere i sin søknad til Horisont Europa for 2025 t.o.m 2027. For mer informasjon: 60 millioner i norsk forskningsstøtte til Ukraina

17.3 Innkomne søknader til utlysninger i porteføljen og porteføljestyrets habilitet

Porteføljestyret skal i sitt møte den 26. september vedta finansiering av prosjektsøknader til syv utlysninger som hadde frist 5. mars. Søknadene er under vurdering i ekspertpaneler. I løpet av juni vil vi sende ut partnerlister til porteføljestyrets medlemmer slik at vi kan starte arbeidet med å vurdere det enkelte styremedlems habilitet. De fleste søknadene har vært vurdert i panelene i løpet av juni og vi vil til deres orientering bare sende partnerlister for søknader som skal realitetsbehandles i porteføljestyret. Partnerlisten er et vedlegg med ulike faner for den enkelte utlysning. Vi ber dere her indikere om det kan være forhold vi skal vurdere. Fint om dere også legger ved en kort begrunnelse.

17.4 Møteplan 2025

Møteplan for porteføljestyrets møter er vedlagt (vedlegg 1)

**Forberedelse /
prosess**

Administrasjonen har utviklet saken.

Møteplan 2025

Porteføljestyrene har normalt fire møter i året, to i første halvår og to andre halvår. Det planlegges for at møtene fordeler seg på digitale og fysiske møter i Forskningsrådets lokaler på Lysaker.

Etter dialog med porteføljestyres medlemmer foreligger forslag til fire møter i 2025, i tillegg til møtet den 26. februar planlegges det møter i juni, i september og i november. Møtet i september vil være et digitalt møte. Det er foreløpig ikke avklart om møtet i november være digitalt møte eller i Forskningsrådets lokaler.

Styremøter: Innholdet i møtene vil særlig styres av søknadsfrister og prosesser rundt søknadsbehandling. Strategiske diskusjoner av porteføljen og kommende investeringer følger også sentrale frister og retningslinjer i Forskningsrådet.

Dato	Sted	Utvalgte saker
3. juni 2025	Forskningsrådets lokaler	Porteføljeanalyse Investeringsplan 2026-2028
26. september 2025	Digitalt møte	Søknadsbehandling Investeringsplan 2026-2028
25. november 2025	Digitalt eller i Forskningsrådets lokaler	Første diskusjon investeringsplan 2027-2029

Sak PS VELFERD 18/25

Håndtering av konsekvensene av situasjonen for forskning i USA

Til Ansvarlig Direktør Saksbehandler Vedlegg
Porteføljestyrene

Fra
Administrerende direktør
Mari Sundli Tveit

ORIENTERINGSSAK

Forslag til vedtak Porteføljestyret for velferd og utdanning tar informasjonen til orientering.

Kort bakgrunn Amerikanske myndigheter har under president Trump iverksatt og varslet en rekke tiltak med store konsekvenser for amerikansk og internasjonal forskning. Dette inkluderer redusert eller fjerning av tilgang til forskningsdata, kraftige kutt i forskningsbevilgningene, oppsigelser, avslutning av prosjekter og innsnevring av akademisk frihet. Disse endringene har potensielt store konsekvenser også for norsk forskning.

For å få oversikt over mulige konsekvenser som grunnlag for å foreslå tiltak, har Forskningsrådet etablert en intern task force. Task force skal foreslå tiltak knyttet til både rådgivning, formidling og tilskudd. Gruppen skal konsentrere seg om områder med størst skadevirkning, som klima- og naturendringer, helse og polare forhold, og være fleksibel i forhold til endringer i utfordringsbildet.

Hvorfor saken fremmes til dette møtet Saken fremmes for at porteføljestyrene skal være orientert om

- arbeidet som pågår i Forskningsrådet som følge av situasjonen i USA
- erklæring fra Forskningsråds styre om de grunnleggende prinsippene for vitenskapelig kvalitet, akademisk frihet og ytringsfrihet må holdes i hevd og aktivt forsvares
- oppdrag fra Kunnskapsdepartementet

Videre bør porteføljestyrene vurdere tiltak og gi råd innenfor sitt ansvarsområde for å redusere skadevirkninger av endringene i amerikansk forskningspolitikk.

Hovedpunkter Forskningsrådet har iverksatt flere tiltak for å håndtere konsekvensene av endringene i amerikansk forskningspolitikk, og vi er i tett dialog med Kunnskapsdepartementet om utviklingen og mulige tiltak. Forskningsrådet er bedt om å koordinere sikring av datasett og lagringskapasitet nasjonalt, og følge tett med på andre europeiske lands erfaringer og eventuelle tiltak som iverksettes internasjonalt for å sikre datatilgang og lagringskapasitet. Her er det mange aktører både nasjonalt og internasjonalt, og det er behov for å opptre koordinert. Vi vil komme tilbake med informasjon om dette når tiltak er konkretisert. Det er også behov for å vurdere behov for omprioriteringer av midler for å redusere skadevirkninger av at viktige forskningsområder mister viktig finansiering. Her er det også stor internasjonal oppmerksomhet. Situasjonen i USA er

også på høyt på agendaen i Science Europe og Global Research Council, hvor Forskningsrådet spiller en sentral rolle.

For å få oversikt over situasjonen for prosjekter finansiert av Forskningsrådet er det sendt ut en undersøkelse til alle prosjekter som har registrerte samarbeidspartnere i USA. Her kom det frem at det er mye usikkerhet rundt hva som skjer og hvordan dette vil påvirke pågående og planlagt samarbeid mellom USA og Norge. Det er også etablert en e-postadresse for alle henvendelser om samarbeid med USA. Nedenfor følger en orientering om iverksatt tiltak samt hva porteføljestyrene kan bidra med for å hjelpe situasjonen.

1. Erklæring fra Norges forskningsråds styre

Forskningsrådets styre vedtok i møte 3/2025 følgende erklæring som ligger til grunn for Forskningsrådet arbeid med egne virkemidler, rådgiving, samfunnsdialog og i samarbeid nasjonalt og internasjonalt:

«Vitenskapelig kvalitet, akademisk frihet og ytringsfrihet er selve fundamentet for fri og uavhengig forskning og en av grunnplankene i demokratiet. Det er helt avgjørende at internasjonalt forskningssamarbeid bygges på likeverd.»

Forskningsrådets styre vil understreke at disse grunnleggende prinsippene må holdes i hevd og aktivt forsvares. Akademisk frihet er under press i mange land, og for tiden aktualisert av situasjonen i USA. Forskningsrådets styre oppfordrer norske forskningsaktører til å stå imot press og sikre at man ikke uforvarende innskrenker institusjonenes og forskernes rett til autonomi.

Forskningsrådets styre ber også Forskningsrådets administrasjon sørge for at de samme prinsippene blir fulgt i Forskningsrådets portefølje og i øvrig arbeid. Styret gir full støtte til administrasjonens håndtering av situasjonen, nasjonalt og internasjonalt.»

2. Tiltak for rekruttering av internasjonale erfarne forskere

På oppdrag fra Kunnskapsdepartementet har Forskningsrådet blitt bedt å se på hvilke ordninger som kan iverksettes for å bidra til målrettet rekruttering av internasjonale erfarne forskere.

Forskningsrådet lager nå en ny ordning for å gjøre det enklere å rekruttere erfarne forskere fra andre land. Ordningen skal være åpen for forskere fra hele verden, og er ikke begrenset til amerikanske forskere eller forskere ved amerikanske universiteter. Ordningen vil gå over flere år og i første omgang er det satt av 100 millioner for 2026. Utlysningen vil i første omgang være knyttet til Forskningsrådets senterordninger, blant annet for fremragende forskning og innovasjon innen klima, helse, energi og kunstig intelligens.

Parallelt jobber Forskningsrådet med ordninger som har en lengre tidshorisont

3. Oppfølging av forskningssamarbeid med USA

USA er et viktig samarbeidsland for Norge. I 2025 finansierer Forskningsrådet godt over 300 prosjekter der norske og amerikanske forskere har et formalisert forskningssamarbeid.

Samarbeidspartnernes kompetanse og deltakelse spiller ofte en viktig rolle i vurderingen av kvaliteten i et prosjekt, og kan ha vært avgjørende i beslutningen om å tildele midler. Forskningsrådet praktiserer i utgangspunktet ikke andre retningslinjer eller unntak for amerikanske samarbeidspartnere enn samarbeidspartnere i andre land. Men dersom endringer i prosjekter på grunn av situasjonen i USA kan gjennomføres i en nedskalert versjon, og målene kan nås, vil vi vurdere fortsatt tilskudd for å unngå at norske forskningsmiljøer skal bli skadelidende. Forslag til endringer i prosjektene som kan tolkes som at Forskningsrådet går på akkord med

akademiske prinsipper eller gir manglende transparens i prosjekttinnhold eller kostnader, vil ikke bli akseptert.

4. Porteføljestyrenes rolle

Det arbeides kontinuerlig med tiltak for å håndtere konsekvensene av situasjonen for forskning i USA, som det kan være relevante for porteføljestyrene å bidra til, både på kort og lengre sikt. Forskningsrådet planlegger dette som en langsiktig satsing over flere år. Hvilke tiltak som vil være mest relevante for det enkelte porteføljestyre, avhenger i stor grad av hvor viktig samarbeid med USA og amerikanske forskere er.

I lys av porteføljestyrets ansvarsområde ber vi dere vurdere hvilke utfordringer endringene i amerikansk forskningspolitikk fører til og vurdere aktuelle prioriteringer og tiltak i arbeidet med investeringsplanen for 2026-2028. Dette kan omfatte bl.a. rekruttering, prioriteringer i utlysninger, nettverksstøtte, tiltak som kompenserer for at amerikanske forskere trekker seg fra prosjekter.

Når porteføljestyret gir innspill til budsjettforslag for 2027, ber vi dere vurdere behovet for strukturelle eller faglige tiltak og perspektiver for å redusere konsekvenser av endringene i amerikansk forskningspolitikk. Dette kan være både vekstforslag og omprioritering av budsjett. Administrasjonen vil ta med disse innspillene i utviklingen av satsningsforslag.

Forberedelse / prosess

Administrasjonen har utviklet saken.

Videre saksgang

Saken følges opp i porteføljestyrenene.